

2. Введение в философию экономики / В.Г.Бодров, И.К.Быстряков, А.А.Валуйский и др. Авт. предисл. А.А. Мазараки. – К.: КНТЭУ, 2002. – 382 с.
3. Дилоян Р.А. Культурные традиции экономиста-международника: Учебно-метод. комплекс / Р.А. Дилоян. – Ростов н/Д.: Изд-во «СКАГС», 2010. – 88 с.
4. Канке В.А. Философия экономической науки: учеб. пособ. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 384 с.
5. Самсин А.И. Философия экономики / А.И. Самсин // Философия хозяйства. – М., 2002. – №6 (24). – С. 41–59.

Shevchuk N.A.,
nata520522@gmail.com
 PhD, Assoc. Prof.,
 National Technical University of Ukraine
 «Kyiv Polytechnic Institute named Igor Sikorsky»,
 Kyiv, Ukraine

AREAS OF INCREASE OF EFFICIENCY OF FINANCIAL ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Competitive market environment requires the company to continuously improve. In order to be competitive, an enterprise should have competitive advantages. The main ways of obtaining them are as follows:

- to become better by adopting measures to improve its own activities and increase its efficiency;
- weaken competitors;
- change the market environment.

As the implementation of the latter two directions requires considerable effort, the main tool for obtaining competitive advantages is to improve the efficiency of their own activities [1].

An enterprise operates in a certain economic environment that affects its activities. The perfection of tax and depreciation systems, the credit and financial policy of the state, the stability and progressiveness of the current legislation, the level of regulation of prices in the national economy, the licensing system – these and other, independent of the company, factors undoubtedly affect the efficiency of its activities. This leads to the allocation of factors enhancing the effectiveness of the group's uncontrolled factors. Improving the mechanism of economic impact on enterprises – the main function of the state in improving the efficiency of the national economy actors [2,3].

Using resource factors will enable the company to develop a program of measures aimed at increasing the efficiency of activities at the expense of their own capabilities.

Intensive directions of increasing the efficiency of the use of fixed assets:

- improvement of the structure of fixed assets of the enterprise;
- technical re-equipment of the enterprise;
- mechanization and automation of production;
- optimization of the structure of production equipment;
- improvement of technological processes;
- Elimination of problem stages in the production process;
- reduction of the length of the production cycle;
- Complex use and improvement of quality of raw materials;
- the application of progressive forms of organization of production and labor;
- ensuring maximum loading of the production capacity of the enterprise;
- raising the professional qualification level of the staff that serves the objects of fixed assets, etc.

References:

1. Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 5-те вид., перероб. та допов. – К.: КНЕУ, 2004. – 546 с.
2. Фінанси підприємства. Підручник [Текст] / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. – К. : КНТЕУ, 2006. – 491 с.
3. Економіка підприємства: Навчальний посібник / за заг. ред. П.В. Круша, В.І. Подвигіної, Б.М. Сердюка та ін. – К. : Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780 с.

1.8. Історія філософії та філософія історії

Войтенко Д.О.

profd@ukr.net

кандидат юридичних наук, асистент кафедри філософії
НЮУ імені Ярослава Мудрого м. Харків, Україна

ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ОБГРУНТУВАННЯ В ТВОРАХ ЦИЦЕРОНА

Філософія в Давньому Римі розвивалася переважно в морально-правовому руслі. Класичним римським авторам довелося збирати і творчо переробляти для нестатків римської юриспруденції колосальні філософські знання античних греків, що залишалися тривалий час невідомими навіть римському освіченому суспільству [2, 82].

Мета роботи – дослідження питань філософсько-правової техніки судового обґрунтування в спадщині Цицерона.

Теорія судового обґрунтування базується на постулаті природної раціональності закону і права. Вперше формулюючи принцип «право є писаний розум або закон» (*ius est ratio scripta sive lex*), Цицерон писав: «Адже тим, кому природа дарувала розум, вона дарувала і здоровий розум. Отже, вона їм дарувала і закон, що є здоровий розум – як у веліннях, так і в заборонах. Якщо вона їм дарувала закони, то вона дарувала їм і право» (Закони, I, XII, 33). Під цим кутом зору слід розглядати зміст цicerонівської «Топіки», яка є практичною переосмисленою з урахуванням римської дійсності і максимально наближеною до завдань судового використання квінтесенцією практико-логічних положень аристотелівської діалектики і риторики в контексті політико-правових і філософсько-правових поглядів не тільки Аристотеля, а й самого Цицерона.

Працю «Топіка» Цицерон поділяє на дві частини – теорію «підшукування», тобто знаходження способу доведення, і теорію «судження», тобто оцінки доказу. Не дуже зрозуміле й не пояснене самим Аристотелем уживання терміна *topos* (*місце*) Цицерон перекладає латинською калькою *loco communis* (мн. *loci communi*, тобто загальне місце) і роз'яснює так: «Приховані речі легко знайти, якщо місце їх зазначено і позначено; подібно цьому, коли ми хочемо відшукати докази, ми повинні знати їх «місця» (цим словом Аристотель назвав як би сховища, звідкіля витягуються докази). Отже, можна визначити, що місце є сховище доказів, а доказ є міркування, яке річ сумнівну робить достовірною».

Одні такі «місця» знаходяться у самій справі, яка розбирається, інші ж слід шукати за його межами. Таким чином, є як би «внутрішні» і «зовнішні» місця доказів. Внутрішні місця Цицерон поділяє на ті, що належать до всієї справи в цілому, або тільки до її частини, або до позначення якогось окремого предмета, або до висування питання. Зовнішнім (у Цицерона «стороннім») називається «щось відсутнє» в навколишній дійсності і «занадто далеко віддалене» від неї. Цицерон з'ясовує цілий ряд таких «місць» [1, с. 70-123]:

1. Місцем для міркування про ціле є визначення, в якому як би «розвертається» зміст, котрий «згорнутий» у досліджуваному предметі.